

Eeli Aalto

Kuviensa takana

85-vuotias kuvataiteilija kertoo runsain kuvanäyttein elämästään ja työstään.

Kun Giorgio Morandilta kysyttiin miks' ei hän
tee abstraktia taidetta, hän vastasi, ettei mikään
ole niin abstraktia kuin todellisuus.

Eeli Aalto Kuviansa takana

Kiitän Taina ja Markus Aaltoa panoksestanne
tämän kirjan valmistamisessa.

Airille

Copyright © 2016 Eeli Aalto
Kustantaja: BoD - Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD - Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN 9789523303096

Aikanamme, kun kaikki katoaa näköpiiristä yhä nopeammin, puhutaan kestävästä kehityksestä. Haluaisimme jotain elämämme parhaista puolista jäävän jälkeemme, mutta onko sellaisia? Voimakkaimmin kehitetään varustelua, sotaa, uskoen sen tuovan rauhan maailmaan. Entä jos toisi? Osaisimmeko elää pysyvän rauhan aikana? Kerron itsestäni, kuinka käsitän elämän. Onko sillä muuta tarkoitusta kuin mammonan haaliminen? Mielestäni on.

Vietimme kesiämme Laatokan Karjalassa, Kesvalahdella. Isäni, entinen räätäli, toimi pirssimiehenä Viipurissa. Hän toi meidät lomalle äidin sukulaisten helmaan. Poseeraan isän auton edessä 3-vuotiaana.

Toisinaan isä jätti meidät Sortavalaan, mistä pääsimme Venus-nimisellä höyrylaivalla Kesvalahdelle. Olisin halunnut onkia. Minulle pistettiin jokin oksa käteen ja jonkin ajan kuluttua kysyttiin ovela ilme kasvoilla, tuleeko kalaa? Tulisihan sitä, jos olisi vekkeitä, sanoin.

Olin kova kertomaan tarinoita maalaisserkuilleni. Taisin panna omiani ylistäessäni kaupunkilaiselämän erinomaisuutta. Kerroin satamasta, laivoista ja mainosvaloista, jotka pimeällä paloivat korkeiden rakennusten katoilla. Tunsin olevani viipurilainen, kaupunkilaispoika. En viihtynyt maalla, kaupunki oli mielenkiintoisempi.

Eeli Kesvalahdella 1934.

Venus-laiva.

Hilda ja Pekka Aalto 1923

Vas. Pekka, Gunnar, Sulo ja Hilda sylissä Eeli 1931.

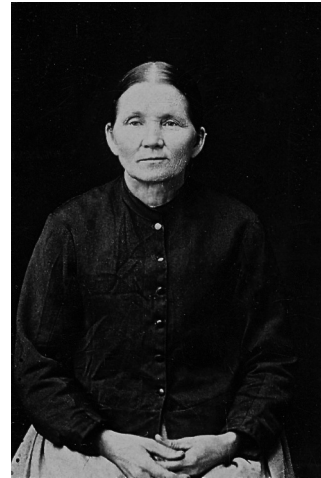
Isäni Pekka Aalto oli syntynyt Kurkijoella 1894.

Vuoden 1918 tapahtumat isä oli kuitannut loikkaamalla Venäjälle neljäksi vuodeksi. Hänet olisi pakotettu punaisiin, eikä hän halunnut sotia kummallakaan puolella. Ennen sisällissodan puhkeamista hän oli varannut menolipun Amerikkaan, muttei ehtinyt lähteä ennen levottomuuksien alkamista. Isä meni Siperiaan asti elättäen itseään gulassitöillä. Hän oli jo nuorena kouluttautunut Suomessa räätäliksi. Pekka oli huumorintajuinen ja pärjäävä. Hän ei ollut koskaan rahaton, olivatpa ajat millaiset hyvänsä. Kaikki pitivät hänestä. Isä oli nuorena soittanut kaksirivistä haitaria. Muistan hänen hyräilleen J. Alfred Tannerin lauluja pilke silmäkulmassa.

Äitini oli syntynyt Lumivaarassa 1901. Hän oli nuorin 12-päisestä tyttölaumasta Anna ja Matti Kaartisen perheessä. Poikia oli kolme.

Äidinäitini Anna Vilhelmiina Kaartinen (os. Ristolainen, s. 1866 Valkealassa - k. 1918 Kesvalahdessa) kuului Uukuniemen herännäisiin ja maan kuulun saarnaajan Helena Konttisen lähipiiriin. Lumivaaran Pitäjähistoriakin tiesi kertoa isoäidistäni huokuneen syvän rauhallisuuden ja tasapainon. Äitini oli perinyt samanlaisen ominaisuuden, mutta sota ja pako Karjalasta oli äidillenenkin vaikea kestää. Tuossa Särkkä-nimisessä talossa hän kasvoi aikuiseksi. Ainoan oppinsa hän sai kiertokoulussa. He olivat vastakohtapari, isä ja äiti, mutta koskaan en kuullut heidän riitelevän keskenään.

Muistan vieläkin kävelyn läpi tuuheiden metsien laivarannasta Kaartisen talolle. Sellaisia metsiä en ole nähnyt missään sen koommin. Talon takana oli omenatarha.

Anna Vilhelmiina Kaartinen.

Kaartisten Särkkä-niminen talo Lumivaarassa.

Gunnar, Eeli ja Sulo noin 1934.

Eeli vasemmalla Viipurissa 1935.

Veljeni Gunnar, kuvassa vasemmalla, soitti viulua Boris Sirpon johdolla. Viipurissa vaikutti viulun soiton ihmeläsi Heimo Haitto. Hänestä tuli idoli varsinkin kulttuurilla ihannoiville vanhemmille. Äitini haaveili minustakin viulutaiteilijaa. Inhosin ajatusta. Minun idolini oli Susien maalivahti Puputti. Halusin isona tulla sellaiseksi.

Jouduin helposti isojen poikien jalkoihin kiivaassa elämän menossa, mutta pihamme tyttöjen kanssa tulinkin hyvin toimeen. He tarvitsivat minua leikkeihinsä, jotka saattoivat muodostua meikäläiselle hankalaksi.

Pääsiäisenä he järjestivät suuren speaktaakkelin, näytelmän. Siinä minut pantiin pahvilaatikosta tehdyn tipun sisään. Minun piti kaakattaa, mutta eihän se kuulunut mihinkään. Jouduin esittämään myös vauvaa lastenvaunuissa. Siihen sisältyi rintaruokintaa, josta en pitänyt lainkaan.

Meitä kyllä kasvatettiin valistuneesti huomioon ottaen vanhempiemme lähtökohdat. Isä oli tiukka hänen tarvitsematta koskaan käyttää ruumiillista kuritusta. Pukeutumiseemme kiinnitettiin huomiota haitaksi asti.

Siperia oli opettanut isää pärjäämään kaikissa olosuhteissa. Meillä ei sota-aikanakaan ollut koskaan pulaa mistään. Vanhin veljeni Sulo kävi ammattikoulua. Hän oli kiinnostunut jalkapallosta, myöhemmin nyrkkeilystä. Gunnar oli hyväpäinen koulumies ja viulun soittaja. Minusta äiti toivoi vähintään pappia. Kiinnostukseni suuntautui kuitenkin piirtämiseen. Olin hyvä siinä jo ennen kouluun menoa.

Isä oli urheilullinen. Hänen vaatteensa ja autonsa olivat aina parasta merkkiä: Buick, Chrysler, Studebaker tai vuoden 1938 Pontiac, jolla pakenimme Viipurista talvisodan syyttyä.

Sulo, Gunnar, Eeli, Hilda ja Pekka Korkeasaassa 1937.

Isän autot olivat huippuluokkaa.

Opiskeltuaan Suomen taideakatemian koulussa Helsingissä 1949-51 ja Lhoten akatemiassa Pariisissa 1952-53, Eeli Aalto kotiutui takaisin Ouluun. Hän oli mukana järjestämässä Oulun taidepäiviä, perustamassa Oulun taiteilijaseura 63:a ja Pohjoista kulttuurilehteä. Maalaamisen ja kuvanveiston lisäksi Aalto suunnitteli ja ohjasi huomattavan määrän palkittuja TV-elokuvia taiteesta.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi